

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 17C/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721203176
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Janotová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5721203176.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudkyňou Mgr. Katarínou Janotovou v spore žalobcu: P. B.J. M., A.. XX.XX.XXXX, W. Š. XXX, O. XXX XX, štátny občan SR proti žalovanému: Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, Bratislava 817 15, IČO: 17 335 345, v konaní o náhradu o škody a vydanie bezdôvodného obohatenia takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobcovi právo na 100 % náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručенou súdu dňa 21.9.2021 domáhal, aby mu súd vyplatil finančnú čiastku na základe toho, že podal žiadosť na Slovenský pozemkový fond na prevod nehnuteľností katastrálne územie Turany, zapísaných na D. XXXX, D. XXXX, D. XXXX, pričom jeho žiadosť bola nedôvodne zamietnutá. Uviedol, že na LV č. XXXX, parcela reg. E, O. XXXX/X bola postavená diaľnica a za zastavanú plochu Národná diaľničná spoločnosť vyplatila Slovenskému pozemkovému fondu finančnú náhradu a on sa tejto voči Slovenskému pozemkovému fondu (SPF) domáha. Následne na základe Uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 17C/30/2021 do 4.11.2021 žalobca svoje neúplné podanie doplnil s tým, že žiada voči Slovenskému pozemkovému fondu majetkovú škodu a bezdôvodné obohatenie, pretože Národná diaľničná spoločnosť vyplatila 25.7.2014 nevyčíslenú finančnú čiastku žalovanému, čím sa tento obohatil a tiež nehnuteľnosti na LV č. XXXX užíva PD Turany, lesné spoločenstvo Turany, Mierová 664/36, za čo SPF poberá dividendy.

Následne tesne pred pojednávaním, ktoré bolo nariadené na 20.5.2022 žalobca podaním doručeným súdu dňa 16.5.2022 učinil zmenu žaloby v zmysle jej rozšírenia s tým, že žiadal, aby mu bola umožnená kúpa nehnuteľností, pretože Uznesením notára č. 17D/463/2019, DNot 313/2019 zastavaná plocha 765 m2 nie je predmetom konania a nepripadla v prospech štátu ale odkúpila ju Národná diaľničná spoločnosť a.s. (NDS a.s.). Žalobca podal žiadosť o kúpu, resp. prevod nehnuteľností, lebo sa chcel vyhnúť súdnemu konaniu. Ďalej upresnil, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil v sume 8.072,40 €, ktorá suma bola žalovanému vyplatená z NDS a.s. Rozšírenie žaloby o umožnenie kúpy zdedených nehnuteľností. Súd zmenu žaloby v zmysle rozšírenia o umožnenie kúpy zdedených nehnuteľností nepripustil na pojednávaní dňa 20.5.2022.

2. K žalobe sa písomne vyjadril žalovaný a uviedol, že žalobca podaním žaloby žiadal o vyplatenie finančnej čiastky z depozitu po poručiteľovi U. O. a o prevod vlastníckych práv k nehnuteľností, katastrálne územie Turany, zapísaných na LV č. XXXX, XXXX Y. XXXX. Žalovaný uviedol, že žalobcovi bolo zo strany žalovaného oznámené, že finančnú čiastku z depozitu vyplatí SPF žalobcovi po predložení originálu, alebo úradne overenej kópie právoplatného dedičského rozhodnutia, s jednoznačnou

identifikáciou dediča a finančnej náhrady ako predmetu dedenia, aj ako titul, na základe ktorého bola finančná čiastka uložená do depozitu SPF. Žalobca do času podania žaloby právoplatné dedičské rozhodnutie, ktoré by preukazovalo jeho oprávnenie na vyplatenie finančných prostriedkov z depozitu po U. O. nepredložil. Následne žalobca žalovaného opätovne požiadal o vyplatenie čiastky z depozitu a predložil rozsudok Okresného súdu Martin, ktorým bol U. O. vyhlásený za mŕtveho. Žalovaný odpovedal, že je potrebné doložiť právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemku, resp. voči pohľadávke voči SPF, pričom predložený rozsudok nepreukazuje vlastnícke právo k predmetnému pozemku a žalobcu opätovne vyzval na predloženie dokladov. Žalobca neuniesol podľa žalovaného dôkazné bremeno týkajúce sa oprávnenosti predmetného nároku po U. O..

3. K tomuto vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca a uviedol, že trvá na žalobe s tým, že dátum smrti U. O. je fiktívny, určený súdom a do okruhu dedičov patria aj synovci a netere, preto podal žiadosť o kúpu nehnuteľnosti a žalovaný ju odignoroval.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a zistil nasledovný právny a skutkový stav veci.

5. Z listiny datovanej 17.5.2021 od SPF Bratislava adresovanej žalobcovi súd zistil, žiadosť B. M. o prevod pozemku B. O., parcela číslo XXXX/X, zapísaná na LV č. XXXX vo výlučnom vlastníctve Slovenskej republiky v správe SPF v katastrálnom území Turany, okres Martin z dôvodu, že Emanuel Hlavatý je dedičom po poručiťovi U. O., ktorý zomrel XX.X.XXXX na neznámom mieste v USA bola zaevidovaná s tým, že v danom prípade ide o záujmovú parcelu, ktorá je predmetom platnej nájomnej zmluvy na poľnohospodárske účely a po preskúmaní žiadosti SPF dospel k záveru, že v predmetnom prípade nie je právny dôvod prevodu záujmovej parcely, nakoľko parcela je využiteľná a užívaná na poľnohospodársky účel.

6. Z listiny datovanej 23.8.2021 od SPF adresovanej B. M. vyplýva, že Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky vydal 3.4.2019 rozhodnutie o vyvlastnení zriadením práva zodpovedajúceho vecnému bremenu pre verejnoprospešnú stavbu diaľnice D1 Dubná Skala - Turany na pozemku parcely B. O. XXXX/X A. D. Č.. XXXX, zapísanú na neznámeho vlastníka Jozef Kolok. Za obmedzenie vlastníckych práv zriadením vecného bremena NDS a.s. zložila prislúchajúcu finančnú náhradu za neznámych vlastníkov do depozitu SPF. SPF vyplatí finančnú čiastku z depozitu po predložení originálu alebo úradne overenej kópie právoplatného dedičského rozhodnutia s jednoznačnou identifikáciou dediča a finančnej náhrady ako predmetu dedenia, ako aj titul na základe ktorého bola finančná čiastka uložená do depozitu SPF.

7. Do spisu bola predložená Zmluva o prevode vlastníctva č. XXXXX/XXXX-O.-O..XX, ktorá nie je opatrená dátumom, ani podpismi. Medzi zmluvnými stranami predávajúci SPF Bratislava a kupujúcim NDS a.s. Predmetom tejto zmluvy sú pozemky v katastrálnom území Turany, obec Turany, zapísané na LV č. XXXX pozemok O.-B., parcela číslo XXXX/X, diel 32, výmera dielu XXX P., nezistený vlastníci U. O. a ďalšie pozemky s tým, že s čl. V., ods. 4, písm. a) vyplýva, že z dohodnutej kúpnej ceny prináleží U. O. suma po zaokrúhlení 8.072,40 €. Táto zmluva bola zverejnená v Centrálnom registri zmlúv 26.7.2014.

8. Z rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 20P 286/2015, právoplatný dňa 13.7.2019 vyplýva, že U. O., A.. XX.X.XXXX bol vyhlásený za mŕtveho a za deň smrti sa považuje deň XX.X.XXXX.

9. Z Uznesenia Okresného súdu Martin sp. zn. 17D 463/2019 vydaného prostredníctvom notára JUDr. Vladimíra Kostovčáka, povereného Okresným súdom Martin funkciou súdneho komisára v dedičskej veci po poručiťovi U. O., A.. XX.X.XXXX, ktorý zomrel XX.X.XXXX okrem iného vyplýva, že dedičstvo, ktorého predmetom boli aj nehnuteľnosti v katastrálnom území Turany, zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX, pod a), reg. B., parcela č. XXXX/X, orná pôda o výmere 5.639 m², pod b) radové číslo 1, v 1/1 patriaca poručiťovi v hodnote 1.127,80 € pripadá ako odúmrt' štátu Slovenskej republike s účinnosťou ku dňu smrti poručiťeľa t.j. ku dňu 15.2.1978.

10. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

11. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

12. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka, platného v čase smrti poručiteľa, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

13. Podľa § 461 ods. 1 Občianskeho zákonníka, platného v čase smrti poručiteľa, dedí sa zo zákona, zo závetu, alebo z oboch týchto dôvodov.

14. Podľa § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka, platného v čase smrti poručiteľa, v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovným dielom. Podľa ods. 2, ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti, alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomkovia.

15. Podľa § 474 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase smrti poručiteľa, ak nededia poručiťelovi potomkovia, dedí II. skupine manžel, poručiťelovi rodičia a ďalej tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiťela. Podľa ods. 2 dedičia II. skupiny dedia rovnakým dielom, manžel však vždy najmenej 1 dedičstva.

16. Podľa § 475 ods. 1 Občianskeho zákonníka, účinného v čase smrti poručiteľa, ak nededí manžel, ani žiadny z rodičov, dedia v III. Skupine rovnakým dielom poručiťelovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiťelom najmenej po dobu jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť, alebo boli odkázaní výživou na poručiťela.

17. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu veci súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

18. Predmetom konania bola náhrada škody a vydania bezdôvodného obohatenia, ktorého sa domáhal žalobca voči žalovanému z toho dôvodu, že je dedičom (synovcom) po nebohom U. O. z toho dôvodu, že tento vlastnil nehnuteľnosti v katastrálnom území Turany, parc. registra B. O. XXXX/X, na LV č. XXXX, ktorá bola vyvlastnená NDS a.s. a SPF bola vyplatená finančná náhrada v sume 8.072,40 € a tejto sa žalobca, ako o sebe on tvrdí dedič po U. O., domáha.

19. Vykonaným dokazovaním a to Rozsudkom Okresného súdu Martin 20P 286/2015, právoplatný dňa 13.7.2019, že U. O. bol vyhlásený za mŕtveho a za deň jeho smrti sa považuje deň 15.2.1978. Z dedičského spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17D 463/2019 súd zistil, že poručiťel U. O., A.. XX.X.XXXX, ktorý zomrel XX.X.XXXX, okrem iného vlastnil v čase smrti nehnuteľnosti v katastrálnom území Turany, zapísané v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX pod A reg. E, parcela číslo XXXX/X orná pôda o výmere 5.639 m², pričom túto nehnuteľnosť vlastnil v podiely 1/1 s tým, že okrem iného aj táto nehnuteľnosť pripadla ako odúmrt' Slovenskej republiky s účinnosťou ku dňu smrti poručiťela t.j. ku dňu XX.X.XXXX s tým, že z dedičského spisu vyplýva, že poručiťel U. O. sa narodil v Turanoch a žil od 20 tých rokov 20. storočia v USA, kde pravdepodobne aj zomrel. Na základe vykonaného predbežného šetrenia zo dňa 1.10.2019 notár, za prítomnosti P. B. M., synovca poručiťela zistil, že poručiťel zomrel slobodný, rodičia ho predumreli. Poručiťel mal jednu sestru Ž. M., rod. O., ktorá zomrela v roku XXXX, teda poručiťela tiež predumrela.

20. Súd uvádza, že dedenie synovcov a neterí zaviedla až novelizácia Občianskeho zákonníka č. 509/1991 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1.1.1992, teda až po smrti poručiťela. Keď táto nová právna úprava do ustanovenia § 475 Občianskeho zákonníka, okrem ods. 1 zaviedla aj ods. 2, podľa ktorého ak niektorí zo súrodencov poručiťela nededí, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Do účinnosť tejto novely, teda do dňa 1.1.1992 Občiansky zákonník dedenie synovcov a neterí neumožňoval a teda žalobca nie je dedičom po neb. U. O.. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobu zamietol.

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech priznal voči žalobcovi právo na 100 % náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.